

Bruxelles, 1. lipnja 2015.
(OR. en)

9073/15

ENER 185
CLIMA 56

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za:	Vijeće
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o provedbi energetske unije: osnaživanje potrošača i privlačenje ulaganja u energetski sektor – usvajanje

U skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 19. i 20. ožujka 2015. u kojima se napominje da se EU zalaže za izgradnju energetske unije s naprednom klimatskom politikom i Komunikacijom Komisije od 25. veljače 2015. pod nazivom „Okvirna strategija za otpornu energetska uniju s naprednom klimatskom politikom”, za delegacije se u Prilogu nalazi niz nacrt zaključaka Vijeća o navedenoj temi.

U skladu s navedenim zaključcima Europskog vijeća kojima je naglašena važnost svih dimenzija energetske unije, predsjedništvo je zadržalo cjelovitu prirodu Okvirne strategije. U isto vrijeme, predsjedništvo je predložilo da se nacrt zaključaka usmjeri na dvije horizontalne teme – potrošače i ulaganja – što održava glavni cilj provedbe mjera koje su predložene u Okvirnoj strategiji kako bi potrošači u EU-u (kućanstva i poduzeća) imali sigurnu, održivu, konkurentnu i povoljnu energiju. Nacrtom zaključaka stoga se namjerava istaknuti način na koji bi se ta dva aspekta trebala uzeti u obzir tijekom provedbe svih pet dimenzija energetske unije.

Nacrt zaključaka temelji se na prikazu mogućih elemenata dostavljenih 20. ožujka 2015. (dok. 7343/15) i intenzivnom ispitivanju koje je u nekoliko navrata provela Radna skupina za energetiku. Nadalje, u razvoju i ispitivanju nacrt zaključaka u obzir su također uzeti rasprava na konferenciji o energetskej uniji u Rigi 6. veljače 2015. i razmjena mišljenja ministara o strateškom okviru koji je Komisija predložila za energetskej uniju na sastanku Vijeća TTE (energetika) 5. ožujka 2015.

Rasprava na razini Radne skupine pokazala je različita stajališta i prioritete država članica o nekoliko aspekata nacrt zaključaka. Slijedom toga predsjedništvo je uložilo velik napor kako bi se postigla odgovarajuća ravnoteža u priloženom tekstu uz uvažavanje raznih spornih pitanja. Osim toga, predsjedništvo je težilo da nacrt zaključaka bude usmjeren na najavljene teme osnaživanja potrošača i privlačenje ulaganja u energetskej sektor i očuvanju pravedne ravnoteže svih povezanih pitanja u tekstu. Stoga je tekst dobro uravnoteženi kompromis kojem mogu dati potporu sve delegacije.

Na sastanku Corepera 27. i 29. svibnja delegacije su potvrdile svoju suglasnost s tekstom nacrt zaključaka.

Vijeće TTE (energetika) pozvano je da, na sastanku 8. lipnja 2015., usvoji nacrt zaključaka Vijeća kako je utvrđeno u Prilogu.

**Nacrt zaključaka Vijeća o
provedbi energetske unije:
osnaživanje potrošača i privlačenje ulaganja u energetske sektor**

Vijeće Europske unije:

PODSJEĆAJUĆI NA:

- zaključke koje je Europsko vijeće usvojilo 19. i 20. ožujka 2015., osobito u pogledu odjeljka I. (energetska unija), u kojima se primjećuje da je EU predana izgradnji energetske unije s naprednom klimatskom politikom na temelju okvirne strategije Komisije, čijih je pet dimenzija međusobno blisko povezano i međusobno se nadopunjuju,
- zaključke koje je Europsko vijeće usvojilo 23. i 24. listopada 2014., osobito u pogledu odjeljka I. (klimatska i energetska politika za 2030.), uključujući dogovorenu prirodu i opseg ciljeva za 2030. koji se tiču smanjenja emisije stakleničkih plinova, udjela obnovljive energije, poboljšanja energetske učinkovitosti, elektroenergetskih interkonekcija, temeljnog značaja potpuno funkcionalnog i povezanog unutarnjeg energetskog tržišta i potrebe za smanjenjem energetske ovisnosti EU-a te povećanjem njegove energetske sigurnosti i u pogledu električne energije i u pogledu plina,
- zaključke o Komunikaciji Komisije „Napredak u dovršavanju unutarnjeg energetskog tržišta” koje je Vijeće TTE (energetika) donijelo 9. prosinca 2014.,
- zaključke o Komunikaciji Komisije „Cijene i troškovi energije u Europi” koje je Vijeće TTE (energetika) donijelo 13. lipnja 2014.,
- komunikacije Komisije od 25. veljače 2015. „Okvirna strategija za otpornu energetska uniju s naprednom klimatskom politikom” i „Ostvarenje cilja od 10 % elektroenergetske interkonekcije – priprema europske elektroenergetske mreže za 2020.”,

- komunikacije Komisije od 28. svibnja 2014. „Europska strategija energetske sigurnosti” i od 22. siječnja 2014. „Cijene i troškovi energije u Europi”.

POTVRĐUJUĆI da je cilj izgradnje energetske unije s naprednom klimatskom politikom pružiti **potrošačima** (kućanstvima i poduzećima) povoljnu, pouzdanu, konkurentnu, sigurnu i održivu energiju, smanjiti energetske ovisnost EU-a i povećati njegovu energetske sigurnost. Taj bi cilj trebao biti u skladu s dugoročnim energetske i klimatske ciljevima Unije te poduprijeti gospodarsku aktivnost i rast.

POTVRĐUJUĆI važnost **ulagačke klime i pristupa financiranju** u području energetike za provedbu svih pet dimenzija energetske unije,

POTVRĐUJUĆI pet dimenzija energetske unije koje su međusobno blisko povezane: energetske sigurnost, solidarnost i povjerenje; potpuno integrirano europsko energetske tržište; energetske učinkovitost koja doprinosi ograničavanju potražnje; dekarbonizaciju gospodarstva; istraživanje, inovacije i konkurentnost te potrebu za dosljednom strategijom i uravnoteženim pristupom pet dimenzija,

PODSJEĆAJUĆI na potrebu razvoja pouzdanog i transparentnog sustava upravljanja bez nepotrebnog administrativnog opterećenja kako bi se osiguralo da EU ispuni ciljeve svoje energetske politike, uz potrebnu fleksibilnost za države članice i potpuno poštovanje njihove slobode u određivanju vlastitih kombinacija izvora energije, kako je navedeno u zaključcima Europskog vijeća iz listopada 2014., a kako bi se osigurala **provedba** svih pet dimenzija energetske unije, uključujući dogovoreni okvir klimatske i energetske politike za 2030.,

POTVRĐUJUĆI da će se sustav upravljanja razviti na postojećim temeljima te će se njima pojednostaviti i objediniti zasebno planiranje i sastavnice izvješćivanja. Osnažit će ulogu i prava potrošača, transparentnost i predvidivost za ulagače, između ostalog, sustavnim praćenjem ključnih pokazatelja povoljnog, pouzdanog, konkurentnog, sigurnog i održivog energetske sustava te će olakšati usklađivanje nacionalnih energetske politika i poticati regionalnu suradnju država članica. POTVRĐUJUĆI važnu ulogu regionalne suradnje u provedbi energetske unije i kao važan dio sustava upravljanja,

A. PROVEDBA ENERGETSKE UNIJE USMJERENA NA POTROŠAČE

Radi promicanje provedbe pet dimenzija energetske unije usmjerene na potrošače, Vijeće:

1. PONOVRNO POTVRĐUJE važnost fleksibilnog i dinamičnog unutarnjeg energetskeg tržišta kojim se osiguravaju stabilne, konkurentne i povoljne cijene energije za potrošače uz PREPOZNAVANJE potrebe za cijenama koje održavaju troškove ili osporljivosti cijena u okviru unutarnjeg energetskeg tržišta s posebnim mjerama za osiguravanje dugoročne vidljivosti i konkurentnosti, posebno za energetske intenzivne industrije izložene međunarodnom tržišnom natjecanju.
2. NAGLAŠAVA važnost sigurne opskrbe energijom za potrošače. RAZMATRAJUĆI širok spektar i različite troškove i koristi dostupnih rješenja za povećanje energetske sigurnosti i PREPOZNAJUĆI da su dovršenje unutarnjeg energetskeg tržišta, veća energetska učinkovitost, zaštita prava na razvoj i upotreba domaćih resursa kao i sigurne i održive tehnologije s niskom emisijom ugljika od ključne važnosti, uz poštovanje prava država članica da odlučuju o vlastitim kombinacijama izvora energije, PONOVRNO POTVRĐUJE važnost napora za smanjenjem energetske ovisnosti EU-a i povećanjem **sigurnosti opskrbe energijom** i diversifikacijom energetske putove, izvora i dobavljača. PREPOZNAJE zajedničke napore država članica u potrazi za novim izvorima i načinima diversifikacije, osobito u najosjetljivijim regijama. PODSJEĆA da bi, kako je navedeno u zaključcima Europskog vijeća od 20. i 21. ožujka 2014., trebalo razviti i interkonekcije s trećim zemljama.
3. NAGLAŠAVAJUĆI važnost uspostave potpuno funkcionalnog i povezanog **unutarnjeg energetskeg tržišta** koje zadovoljava potrebe potrošača, PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za potpunom provedbom i primjenom postojećeg zakonodavstva EU-a, uključujući treći energetske paket; potrebu za rješavanjem problema nedostatka energetske interkonekcije što može doprinijeti višim cijenama energije; potrebu za odgovarajućim cjenovnim signalima s tržišta uz poboljšanje tržišnog natjecanja na maloprodajnim tržištima; potrebu rješavanja energetske siromaštva, obraćajući posebnu pozornost na nacionalne posebnosti, te pomoći potrošačima u osjetljivim situacijama uz potragu za odgovarajućom kombinacijom socijalne i energetske politike te politike zaštite potrošača; potrebu za informiranjem i osnaživanjem potrošača uz mogućnost da aktivno sudjeluju na energetskom tržištu i odgovore na cjenovne signale kako bi se potaklo tržišno natjecanje, povećala fleksibilnost tržišta na strani ponude i potražnje i kako bi se potrošačima omogućilo da kontroliraju svoju potrošnju energije i sudjeluju u ekonomičnim rješenjima koje odgovaraju na potražnju, na primjer putem pametnih mreža i pametnih mjernih sustava.

4. POTVRĐUJUĆI važnost i pozitivne aspekte **energetske učinkovitosti** u smanjenju troškova energije za potrošače, uz smanjenje emisije stakleničkih plinova i doprinos energetske sigurnosti, NAGLAŠAVA važnost uključivanja svih dionika u provedbu različitih mjera za energetske učinkovitost i potrebu da se osigura da potrošači imaju pristup odgovarajućim i transparentnim informacijama i odgovarajućim poticajima za uštedu energije. U tom pogledu ISTIČE potrebu za provedbom postojećeg zakonodavstva kao i njegova daljnje pregleda i razvoja što bi doprinijelo postizanju ekonomičnog potencijala energetske učinkovitosti, uključujući Direktivu o ekološkom dizajnu i Direktivu o označavanju energetske učinkovitosti. U tu svrhu PODUPIRE inicijative za olakšavanje pristupa financijskim instrumentima i modelima ciljanog financiranja za energetske učinkovitost.
5. PONOVO POTVRĐUJE važnost sigurne i održive opskrbe energijom s niskom razinom emisije ugljika za potrošače. PREPOZNAJUĆI važnost dugoročne koristi i troškova **dekarbonizacije**, uporabe sigurnih i održivih tehnologija s niskom razinom emisije ugljika te činjenice da države članice imaju pravo da u sklopu svoje nadležnosti u području kombinacija izvora energije rabe, ako tako izaberu, svoj vlastiti željeni spektar tih tehnologija kako bi postigle zajedničke ciljeve EU-a te osigurale industrijsku konkurentnost i doprinos rastu i radnim mjestima koje bi mogao donijeti prijelaz na održiv energetske sustav, POTVRĐUJE potrebu za ekonomičnom integracijom sigurnih i održivih domaćih resursa, posebno izvora obnovljive energije, na tržištu, između ostalog poboljšanim dizajnom tržišta i promicanjem njihova razvoja uporabom sigurnih i održivih tehnologija s niskom razinom emisije ugljika.
6. U tom kontekstu, imajući na umu interes potrošača, NAGLAŠAVA važnost razvoja strategije za napredno **istraživanje i inovacije** u energetske sektoru, osobito radi promicanja daljnje razvoja, između ostalog, pametnih uređaja i pametnih mreža, učinkovitih energetske sustava, skladištenja energije za električnu energiju i sljedeće generacije obnovljive energije i drugih sigurnih i održivih izvora energije, uključujući za grijanje i hlađenje te za prometni sektor.

B. POTICANJE ULAGANJA U ENERGETSKI SEKTOR

Radi promicanje ulaganja potrebnih za provedbu svih pet dimenzija energetske unije, Vijeće:

1. PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za očuvanjem i unapređenjem predvidljive i tržišno usmjerene ulagačke klime diljem Europske unije na temelju stabilnog i transparentnog europskog pravnog okvira i napredne, dosljedne i ekonomične klimatske i energetske politike.

PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za pravilnim funkcioniranjem tržišta ugljika kako bi se stvorio predvidljiv okvir za dugoročna ulaganja.

POTVRĐUJE potencijal pojačane regionalne suradnje, osobito u pogledu uštede ulaganja i mogućih sinergija u različitim područjima ulaganja u energetske sektor te potrebe za procjenom njihove kratkoročne i dugoročne koristi na odgovarajući način.

PONOVRNO POTVRĐUJE da su tržištu potrebni velika ulaganja u energetske infrastrukturu, energetska učinkovitost i proizvodnja inovativne, sigurne i održive energije s niskom emisijom ugljika. U tu svrhu, ključna pitanja koja se trebaju osigurati jesu potreba za potpunom provedbom postojećih pravila unutarnjeg tržišta, postojanje odgovarajućih signala za ulaganja i pristup financiranju.

U tom pogledu PODUPIRE potpuno iskorištavanje svih mogućih izvora financiranja, uključujući mogućnosti za financiranje EU-a, osobito onih za poticanje regionalne suradnje kako bi se olakšao pristup financiranju projekata, osobito za projekte od zajedničkog interesa koji su nekomercijalne prirode i razvoj u energetske sektoru, uz izbjegavanje narušavanja i fragmentacije.

PONOVRNO POTVRĐUJE važnost stvaranja jednakih pravila igre za sve sudionike na tržištu, između ostalog s ciljem osiguravanja najviših sigurnosnih i okolišnih standarda.

2. NAGLAŠAVA potrebu za daljnjim mjerama za smanjenje energetske ovisnosti EU-a i povećanje njegove **energetske sigurnosti** i u pogledu električne energije i u pogledu plina. U tu svrhu PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za ubrzanjem infrastrukturnih projekata, uključujući interkonekcije, posebno u rubnim regijama kako je utvrđeno u zaključcima Europskog vijeća od 19. i 20. ožujka 2015. i u skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 23. i 24. listopada 2014. te PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za provedbom ključnih projekata od zajedničkog interesa u sektoru plina kao što su koridor sjever – jug i južni plinski koridor te će promicati novi plinski centar u južnoj Europi kao i ključne infrastrukturne projekte kojima se poboljšava energetska sigurnost Finske i baltičkih država kako bi se osigurala diversifikacija dobavljača energije i ruta dostave te funkcioniranje tržišta.
3. PONOVRNO POTVRĐUJE da se moraju poduzeti svi naponi kako bi se hitno postigao cilj potpuno funkcionalnog i povezanog **unutarnjeg energetskeg tržišta**:
- PONOVRNO POTVRĐUJUĆI potrebu za sprečavanjem neodgovarajućih interkonekcija država članica s europskim plinskim i elektroenergetskim mrežama, NAGLAŠAVA potrebu za hitnim ostvarenjem najnižeg cilja od 10 % postojećih elektroenergetskih interkonekcija i to najkasnije do 2020. barem za države članice koje još nisu ostvarile najnižu razinu integracije u unutarnje energetske tržište, odnosno za baltičke države, Portugal i Španjolsku te za države članice koje čine njihovu glavnu točku pristupa unutarnjem energetskom tržištu te PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za osiguranjem integracije elektroenergetske mreže baltičkih država u kontinentalnu europsku mrežu. PONOVRNO POTVRĐUJE da se posebna pozornost treba posvetiti udaljenijim i/ili lošije povezanim dijelovima jedinstvenog tržišta poput Malte, Cipra i Grčke.
 - PREPOZNAJE važnost poboljšanja energetskeg tržišta za nastavak procesa razvoja otvorenih i konkurentnih tržišta, uz uklanjanje postojećih i izbjegavanje novih narušavanja tržišta, što će potaknuti ulaganja, osigurati predvidljivost energetskeg tržišta i dugoročnu vidljivost za ulagače te također osigurati fleksibilnost tržišta u ponudi i potražnji energije, sigurnost opskrbe, obnovljivu energiju i druge domaće izvore energije kao i učinkovitiju potrošnju energije. PREPOZNAJE da treba posvetiti pozornost veleprodajnom tržištu električne energije koje možda neće moći pružiti dovoljno cjenovnih signala kako bi se generirala potrebna ulaganja i osigurala sigurnost opskrbe te u tom kontekstu PODSJEĆA na zaključke Vijeća TTE (energetika) usvojene 7. lipnja 2013.

4. POZIVA na financijsku i političku potporu s jasnom dugoročnom perspektivom za olakšavanje i promicanje privatnih ulaganja u poboljšanje **energetske učinkovitosti** i uštedu energije, posebno u sektorima za daljinsko grijanje i hlađenje, u zgradama, prometu i sektoru proizvoda i aparata te POTIČE razmjenu najboljih praksi u vezi dodjele rizika i troškova u ugovorima o energetske uslugama koji mogu pokrenuti ulaganja u kućanstvima, malim i srednjim poduzećima i javnom sektoru.
5. Uz ZADRŽAVANJE vodeće uloge Europe u tehnologiji i inovacijama povezanim s obnovljivom energijom, NAGLAŠAVA važnost osiguravanja stabilnog okvira u sektoru **obnovljive energije** u skladu s pravilima EU-a, uključujući Komisijine smjernice o državnim potporama za energetiku i okoliš, kako bi se poboljšali uvjeti za dugoročna ulaganja i olakšala integracija tržišta, uz osiguravanje sigurnog i pouzdanog rada elektroenergetskih mreža.
6. POTIČE inicijative za poticanje vodećeg položaja EU-a u **tehnologijama i inovacijama** u klimatskom i energetske području uz promicanje rasta i radnih mjesta, pružanje odgovarajućih instrumenata za povećanje ulaganja u istraživanje i inovacije, stavljanje novih tehnologija na tržište EU-a te širenje mogućnosti za izvoz – uključujući na primjer sljedeću generaciju obnovljive energije, skladištenja energije za električnu energiju te hvatanje i skladištenje ugljika, poboljšanje energetske učinkovitosti i sigurnih i održivih tehnologija s niskom razinom emisije ugljika za industriju kao i održivog prometa.

C. SLJEDEĆI KORACI

Kako bi se nastavila izgradnja energetske unije na temelju okvirne strategije Komisije, Vijeće:

1. PODUPIRE pet dimenzija strategije energetske unije i mjere iz zaključaka Europskog vijeća od ožujka 2015. i POZIVA na njihovu brzu provedbu.
2. PODSJEĆA da institucije EU-a i države članice trebaju ostvariti napredak u radu na izgradnji energetske unije i da bi Vijeće trebalo izvijestiti Europsko vijeće prije prosinca 2015.

3. POZIVA Komisiju da ubrzo predstavi inicijative o sustavu upravljanja energetsom unijom u skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 19. i 20. ožujka 2015. te 23. i 24. listopada 2014., uključujući smjernice o regionalnoj suradnji, koje se brzo razviti i potvrditi Vijeće TTE (energetika) te će se o njima izvijestiti Europsko vijeće u prosincu 2015. kao prvi korak u razvoju sustava upravljanja u skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 19. i 20. ožujka 2015. te 23. i 24. listopada 2014.
 4. POZIVA Komisiju da pomogne u osiguravanju veće transparentnosti u strukturi troškova i cijena energije putem odgovarajućeg praćenja, uz izbjegavanje nepotrebnog administrativnog opterećenja.
 5. POZIVA Komisiju da istraži primjenu svih postojećih financijskih instrumenata EU-a i režima ulaganja u energiju koji udružuju sredstva radi financiranja gospodarski održivih ulaganja, uz izbjegavanje narušavanja i fragmentacije tržišta.
-